

Энгийн областной комитедэй IX пленум тухай ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

июлины 9-д КПСС-эй об-
ластийн ээлжээт IX пленум
болж. ЦК-гай мартын Пленумэй
тулгуур бэлдүүлхэ хэмжээ-
тэй 1970 онуудта хүдөө ажажын
үйс бэлдэхэ түсэб тухай
пленум зүбшэн хэлсэбэ.
Энэ асуудалар КПСС-
эй ээлжэй секретарь нүхэр
М. У. Зидхэл хэбэ.
Тушаа КПСС-эй Сэлэнгын
нэгдэхи секретарь нүхэр
Д. Ц. Яруунын үйлдэбэ-
лэниин начальни нүхэр Т. Ю.
П. Мухар-Шэбэрэй аймагай
«Ирина» колхозой түрүүлгшэ
П. С. Кабанскийн айма-
нскэ совхозой главна агроном

нүхэр Дубкова Т. Ф., Хяагтын совхозой
директор нүхэр Афанасьев Л. А., КПСС-
эй Хоринь райкомой нэгдэхи секретарь
нүхэр Аюров Б. Н. Т., Мухар-Шэбэрэй
аймагай—«Коммунизм» колхозой главна
агроном нүхэр Унич С. Д., Бэшүүрэй
аймагай «Дружба» колхозой түрүүлгшэ
нүхэр Юмсунов Н. Б., Бурадайд хүд-
дөө ажажын институтай ректор, профес-
сор нүхэр Филиппов В. Р., Улаан-Удын
ЛВРЗ-гэй начальни нүхэр Павленко
Е. П., республикийн хүдөө ажажын ми-
нистрэй орлогшо нүхэр Августенко С. С.,
СССР-эй Наукануудай академинь Сиби-
рийн отделеини Бурадайд комплексно
эрэм шэнжэлэлгын институтай биоло-
гийн таагые даагша нүхэр Вахрушев
Н. С., КПСС-эй обкомой партино-эмхид-
хэлэй хүдлэмэрин таагые даагша

нүхэр Бардонов А. Б., Буркоопсоюзай
правлениин түрүүлгшын орлогшо нүхэр
Сельверов Б. Б., Баргажанай үйлдэбэ-
риниин управлениин начальни нүхэр Ела-
нов С. О., республикийн Министруудэй
Соведэй түрүүлгшын орлогшо нүхэр
Дубровский В. И. гэшэд үгэ хэлэбэ.
Хэлсэгдэн асуудалар КПСС-эй об-
комой пленум дэлгэрэнгы тогтоол бата-
лан абаба.
Пленум эмхидхэлэй асуудал хэлсэжэ,
нүхэр Л. Я. Похосовые КПСС-эй обко-
мой пропаганда, агитациин таагые дааг-
шаар, нүхэр В. Ц. Найдаковые—хүрүү-
лийн таагые даагшаар, нүхэр И. Д.
Черняковые захиргаанай болон худал-
даа наймаанай, финансова органуудай
таагые даагшаар баталба.
Пленумэй хүдлэмэри тухай тоосон
хэлбэлдэ толилогдохо байна.

ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЙ

42-дохи жэлээ гарана.

БУРАДАЙ ҮНЭН

Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй, Министруудэй Соедэй орган

162 (10839)

1965 оной июлины 11, воскресени

Сэн 2 мүнгэн

ТҮРҮҮШЫН ГЕКТАРНОУД

КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Энэ жэлдэ Байгалай сов-
хозой Еланнин отделеини дуговоудуд сабшалан дээрээ сэжэн
ажал хээ. Тэднэр хабартаа бүхэ саашагдаа газарайгаа хахад-
наань сэжэндэ шэбэ хайса гаргажа үгэжүүлээ, модо шулуун-
наань сэбэрлээ хэн.

Мүнөө эндөнө үдхэн хайн ногоон гаранхай. Үбһэ ногооной
сээглэжэ, эдсэжэжэ эхилхээр, эндэхи 5 эсно сабшалам дээрэ
дээрэ гараба. Июлины 8-най үдэрөө 80 гаран хажууриад, 4 трак-
торна, мүн лэ 4 морин косилкунууд гараад, гол горхоной хоо-
рондуурхи арал, тохойнуудай ногоо унагажа захалаа.

Үбһэшэд Г. Залуцкий, И. Пашин, Н. Залуцкий гэшэдэй даа-
даг эвеноууд түрүүшын хэдэн га сабшаад байна.

Еланнин отделеинихид гансааше мүнөө бэшэ, жэл бүрн
үбһэндөө эртэ ороод, совхоз, аймаг соогоо хамагша түрүүн энэ
хүдлэмэрээ дүүргэдэг юм.

В. СМОЛИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. А. Павлов, Р. М. Дмит-
риев үбһэ сабшажа ябана.
З. ВЕСНИНАГАН фото.
Улаан-Удын аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кабанскийн
аймагай Карл Марксын нэрэмжэ-
тэй колхозой заагашадай бригадые
даагша Виктор Анасьевич Хама-
ганов.
А. ИСТОМИНОЙ фото.

ЗАГАШАДАЙ ҮНЭН

Энэ хоолой зүйлсэй элбэг дэл-
бэг болгохын түлөө бугда арадай
тэмсэлнэ үргэдэжэ байһан энэ
үдэе заагашанай промышленностин
хүгжөөлгэ шууд зорилгоонудай
нэгэн болонхой. Энэ ушарые хара-
раада абажа, КПСС-эй Централь-
на Комитет, СССР-эй Министруудэй
Совейт оройнойгоо бүхэ
заагашадай ханданай хандалга
соогоо тус промышленностин хүд-
дөө-ришадэй, заагашадай-кол-
хозингуудай аймагтар хэе үүргэ
дүүргэхэ аргатай байһаниие тэм-
дэглэһэн, ажалтай шэнэ амжалта-
да урлаһан байна.

1965 онһоо эхлэжэ, саашадаа
орон доторнай жэл бүхэндэ заа-
гашадай һайндэр тэмдэглэгдэхэ
болдобо. Бурядай республикийн
заагашадай ажалтай бахтада жаг-
сажа, социалист мурьсөөнэй туг-
ые дээрэ үргэн, һайндэрээр хүр-
эжэ эрөөбэ. Заагашанай олон заво-
дууд, заагаша барилгад колхозууд
абшан уулгага нэрэтэй түрэтэй-
гөөр дүүргэжэ, туйлаан амжал-
таа саашадаа бүри эхээр арьбад-
халын түлөө тэмсэхэ байһан ту-
хайгаа элихэнэ.

Долоон жэлэй тусэбтэ болзо-
роонь урид дүүргэхын түлөө тэм-
сэлэй түрүү эргэдэ ажаллан
Кабанскийн заагашанай заводой хүд-
лэмэришад үнэхээр оролдосото
ажалтай үлгэр жэшэ харуулна.
Тэднэр аяр 150 мянга шахуу
центнер заагаша гүрөөлөө тушаа-
рита тусэбтэ бүри 1965 оной
ахилдэ дүүргэжэ хэн. Тус пред-
приятин түрүүшүүл тухай хэлэ-
хэ болоо һаа, үен сэхэ ажалла-
раа алдар солотой болон ху-
нууд олон. Иван Александрович
Конов, Иннокентий Афанасьевич
Гашев, Михаил Васильевич Ле-
ликов гэшэдэй хүтэлбэригдэг
бригадануудай заагашадай Байгал
далайн балигай бодото эзэд бо-
лонхой.

Түрүү колхозуудай заагашадай
байнал тэднһээ дутуугүйгөөр
ажаллана. Кабанскийн аймагай
Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Бай-
кал», Баргажанай аймагай «Путь
Ленина» колхозуудай заагашадай
ажал хэрэгээрээ долоон жэлые ба-
нал ахижа ябана. Тэршэлэн
Ируунын, Галууту нуурай заа-
гашадай эхэ амжалтын түлөө тэм-
сэлдэ өһөдөнтөө хубитые орууд-
жа байна.

Ажал хэтэй хүдлэмэриие онь-
шоржуулаха талаар заагашанай
промышленностыда һүүлэй жэл-

нүүдтэ эхэ хубилалта болодо, нау-
ка, техникын туйлалта үргэнөөр
хэрэглэдэнэ. Мүдлһэ хүхэлдэг
ур-м, гүбшүүр татадаг лебедко,
капрон гүбшүүр гэхэ мэтэ зүйл-
нууд заагашадай хүшэр хүндэ
ажажые хүнгэдхэнэ. Унанай хэдэ
шэнэ гунзэбдэ заагашанай хүр-
дөөлэй ябаниие тодорхойдог
«эхолот» гэдэг прибор хэрэглэг-
дэжэ эхилээ.

Республикийннай заагашадай
ажал хэрэгэй урлагшатай һайнаар
ибуулагдажа байһаные һаань,
усадагтахыа ёһотой дутагданууд
бүн. Заагаша барилга олохон кол-
хозууд хаяд жэлэйнгэ даалга-
бары дүүргэжэ шадангүй мурь-
сөөнэй, һүүд барилгаар эрээ. Имэ
гэгдэлдэ оройн ушар мүн гүрн-
дай заводуудай заагашадай дун-
даа үзэгдэнөөр.

Байгал далайн эгээл үнэтэ за-
гашан болошо оломинь түрһээ
халха сар ойртожо байна. Август
һарын хорьд болотор бүхэ хүсэ
шадалаа эзүүлэн, зугай үеин
тусэбтэ заагаша дүүргэхын түлөө
тэмсэл үргэдэхэ хэрэгтэй.
Тингэжэ зуура далайд гаража
боломоор халхгүй нэгэһе хүд-
дэмы үнгэрэхэнь эхэ хохидолтой.

Заагашадай эдэ үдэрүүдтэ
дүүргэхэ гол зорилгоонудай нэг-
эн юуб гэхэдэ, ажалтай эмхидхэ-
лые һайжаруулаха хэрэг болоно.
Зарим бригадануудта ажалын
ёһотой һайнаар табилгаа гэхын
аргагүй. Эдэ дутагдануудые дары
усадахын тула заагашанай комби-
нат болон заводуудай, заагаша ба-
рилгад колхозуудай хүтэлбэрилгэ-
лэдэ, партийна, комсомольскэ ор-
ганизациннууд зохио хэмжээнүү-
дые абаха болоно. Тинхэ зуура,
хэерин стануудта байһан заа-
гашадай дунда ойгууламжын,
культурина хүдлэмэри һайжаруу-
лаха хэрэгтэ овсо анхалар табижа
шуудла.

Нүхэд заагашадай Заагаша-олор
барилга, арад зондоо эдэ хоолой
зүйл элбэг дэлбэг болгохын тү-
лөө тэмсэлдэ эдэбхи-эхэтэйгээр
хабаадайт!

СОВЕТ ХҮНҮҮДЭЙ ЭРИЛТЭ УЛАМ ҮНЭН

РСФСР-эй Верховно Соедэй сессии

Совет хунуудэй зарлалай
Соедэй Табадахи
Сессии. Июлины 9-д
Москвада, А. И. Микоян,
Э. А. Орлов соо ажалла
Республика дотор
аймаа, нитын энэ
шадан байжаруулаха тухай
Министруудэй
түрүүлгшын орлогшо
нүхэр В. А. Шибанов
хэдэн элихэдэ
Конференциин парламентай
түд зүбшэн хэлсэбэ.
Сессийн асадин дээрэ нүхэр
М. М. Денисов, А. И. Микоян,
Э. А. Орлов гэшэд үгэ хэлэбэ.
Совет хунуудэй ажаллагдай
тушаа, культурина эрилтэ
тушаа хангаха тушаа асуу-
рһаные парти, Совет
хунуудые долодоо һаналаа
«Путь Ленина» ажалла-
гдай элбэгэм-
лэгдэжэ. Арадай хэрэглэм-
эришад болжо байһан
аймаа наймаанай, ний-
слэлэй шанаарай һай-
жаран тухай, тэдэ өмхн
түд өмшоржо байһан
түд хэрэгтэ үгэ хэлэ-
жэ. Тэдэ зуура туйлаан
түд ажаллагдай хэе үр-
дүүргэхэ байгаа эрилтэ
тушаа шанаарай Совет
хунууд тухай бүри хэрэг-
тэ үгэ хэлэжэ тодорхой-
лаха.

Хүдлэмэрин эхилһэнэе хошой гурбан үдэрэй
туршалаа эндо 20 гектар сабшалан унагаархад,
Ургасан хайн, Гектар бүриһөөнө 12—15
центнер үбһэн хурягдахаар хүлсэгдэнэ.

Министерствын, оптово конто-
ронуудай, худалдаа наймаанай
организациннуудай нэрэ дээрэ сес-
сидэ халдан шүүмжэлэлүүд
һайнаар харагдажа үзэгдэхэ юм,
тэдэн тушаа зохио хэмжээнүүд
аотыха гэжэ республикийн худал-
даа наймаанай министр үгынгөө
түгэхэдэ мэдүүлээ.

Вагжановай нэрэмжэтэ Гали-
ниншай ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын
бүд нэхгшэ Л. А. Иванов, Пен-
зенскэ облгүсэдкомой түрүүлгшэ
Б. А. Маткин болон бусад де-
путатууд үгэ хэлэбэ.

Улаань городон эгээл энэ үн-
иэй предприятинуудан нэгэдэ
—Лениншай орденот адмирален-
скэ заводт Л. И. Брежнев хүр-
өө, КПСС-эй ЦК-гай Президи-
умэй гүшүүндэ кандидат, КПСС-
эй ЦК-гай секретарь Д. Ф. Усти-
нов, СССР-эй Министруудэй
Соедэй Түрүүлгшын орлогшо
Л. В. Смирнов, СССР-эй Обо-
ронин министр, Советскэ Союз-
тай Маршал Р. Я. Маллиновский,
СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Фло-
дой главно командлагша, Фло-
дой адмирал С. Г. Горшков,
СССР-эй Судна бүтээлгын про-
мышленностин министр Б. Е.
Вутова, КПСС-эй Ленинград-
ска обкомой нэгдэхид секретарь
Г. И. Попов болон бусад тухсай
тушаалта хунууд тэрэнтэн хам-
та заводт эрлээ.

Стапельнуудһан дэлхэй
дээрхи «Ленин» гэжэ түрүү-
шын атомоходой унада табил-
дааар судна бүтээлгын пред-
приятин коллектив илангажа
омогорходог юм.
Заводой директор В. Н. Дуб-
ровский, главна инженер Н. И.
Пирогов, цехүүдэй начальни-
гүд айлданые предприятиной,
үйлдэбэрини технологитой та-
нилсуулаа.

РСФСР-эй Верховно Соедэй
Президиумэй указуудые баталха
тухай элихэлые РСФСР-эй Вер-
ховно Соедэй Президиумэй сек-
ретарь С. Д. Орлов хэһэн байна.

Верховно Совет РСФСР-эй Вер-
ховно Соедэй Президиумэй ука-
зуудые баталад, зохио хуули-
нууд болон тогтоолнуудые бата-
лан абаа.

РСФСР-эй Верховно Соедэй
зургадхи зарлалай Табадахи сес-
си энэгээр хүдлэмэрээ дүүргэбэ.
(ТАСС).

БУРАДАЙ ЗОХЁОЛШО БОЛГАРИ ОШОЖО ЕРЭБЭ

Июни эхээр совет уран зо-
хёолшодой делегаци Болгарин
Арадай Республикийн Пловдив
городой Арадай Соедэй урла-
лаар Болгарид айһалжа эр-
бэ. Бурядай уран зохёолшо
Цырен Шагжин энэ делегаци-
тай ажаллаа.

Совет уран зохёолшодой аха
дүү Болгарин ошон зорилго
халдаа, гурбан городуудай совет
культурын заншалта һайндэр-
нүүдтэ хабаадаха гэлэн байгаа.
Дэһэнь, Пловдив городто жэл
бүри соелой заншалта эхэ һайн-
дэр болодог гуримтай.

Болгарин гэшэмэний хүг-
жам дуунай орон, мургүй гоё
суута розо сэсэгэй юотат жа юм
даа. Тинхэнь һайндэрнуудын
жэгтэй гоёор, дуу хүжмөөр
дүүрлэн байдаг. Камерна хүг-
жэмэй бүхэдэлхэйн фестивал
болоо, мүн розо сэсэгэй һайн-
дэр аргагүй гоё байна.— гэжэ
Цырен Шагжович хөөрэнэ.

Пловдив Софи хоёр городуудай
оперно театрууд хамтаржа,
эрээд, «Анда» гэжэ оперые га-
заа, нээмэл сценэ дээрэ табилжа
байжа юм.

Энэ гоё һайхан һайндэрнүүд-
тэ хабаадахаа гадна, манай
уран зохёолшод Софи, Варна
городуудай абажа, үзэхэлэн
гоё газарнуудтай, түүхэтэйни
танисалан байна. Хаанашы
ябахад—София гү, али Вар-
нада, Пловдивта гү—хамаагүй,
хаанашы манниие эхэ халуу-
наар, хани өшоор угтадаг бай-
гаа. Би буряад уран зохёолшод
тухайда, Буряад нотаганга
байдал тухай, Байгал далай ту-
хайгаа хөөрлөгд, буряад шү-
лэг уншадг байгаа.

Арадай хэрэглэмэрин бүхэ эд
бараагаар совет хунуудые ханга-
ха гэһэн манай промышленностин
шуудла зорилгоонудай нэгэн
болондо. Даб дээрхи мэдэний
ёһоор, совнархозуудай промыш-
ленност байгша оной түрүүшын
хахадтай турша соо өөрынгөө ула-
ганууды дүүргэжэ, тингэжэ хэдэн
зүүн миллион түхэрэйг эдэбэд
бараанууды оптово сангаар тү-
сэблөө гадар дэлүүриад элихэ-
жэ юм. Энээн тухайда депутат,
РСФСР-эй СНУ-гай түрүүлгшын
орлогшо Ф. Я. Хостов хэлээ.
Мүнөө үдэ 864 предприняти, тэрэ
тоодо текстильня 165, трикотаж-
на 36, эдэ хоолой промышлен-
ностин 530 предприняти барил-
даа.

Бүтөөн гаргагдаһан зүйлүүдэй
шанар һайжаруулаха, ассортимен-
тыер олопоруулаха тушаа хам-
тын хэмжээнүүдые худалдаа най-

БУРАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ Республикийн заагашанай промышленностин хүдлэмэрилэгшэдые Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Заагашадай үдэрые һайндэр-
лэгтэй дашарамдуулан, заагаша-
най промышленностыда олон жэлдэ
дэ һайнаар худалмэрилэгшэинь
ажалдаа амжалта туйлаанайн
түлөө Бурядай АССР-эй Верховно
Соедэй Президиумэй Хүндэлэлэй
грамотаар шагнаха:
Алфоров Алексей Терентье-
виче—Прибайкалин аймагай Го-
рячинскийн заагашанай заводой ин-
спектор.
Бабушкин Михаил Матвеевиче—
Байкальскый аймагай Карл Марк-
сын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлгшэ.
Багинов Михай Васильевиче—
Усть-Баргажанай заагашанай ком-
бинатай директор.
Башаров Александр Афанась-
евиче—Баргажанай аймагай
«Путь Ленина» колхозой түрүүлгшэ.
Буркова Клавдия Трофимов-
нае—Большереченскэ заагаша тус-
бэрилгын заводой хүдлэмэрилэгшэ.
Васильев Абзай Прокопьеви-
чиче—Кабанскийн аймагай Карл
Марксын нэрэмжэтэ колхозой
гүдлэмэрилэгшэ бригадые даагша.
Григорьев Александр Андре-
евиче—Кабанскийн заагашанай за-
водой Посьольскийн участогой на-
чальник.

Корытов Алексей Константино-
виче—Хойто-Байгалай аймагай
«Рассвет» колхозой түрүүлгшэ.
Кравченко Алексей Трофимови-
чиче—Эдэ хоолой промышленностин
хүдлэмэрилэгшэ профсоюзой
обкомой түрүүлгшэ.
Леликов Михаил Васильевиче—
Кабанскийн заагашанай заводой
бригадир.
Мещенин Михайл Ивановиче—
Кабанскийн аймагай «Байкал»
колхозой гүбшүүршадэй бригадые
даагша.
Михалева Евгения Петровнае—
Усть-Баргажанай заагашанай ком-
бинатай баанха хэдэг шехэй хүдлэмэ-
рилэгшэ.
Намолов Алганай Намоловиче—
Байгалай «Рыбакколхозсоюзай»
дралениин түрүүлгшэ.
Никитин Василий Сергеевиче—
«Байкальскэ» управлениин
начальник.
Новолодский Григорий Василье-
виче—Кабанскийн аймагай «Байкал»
колхозон түрүүлгшэ.
Черных Константин Филиппови-
чиче—Нижне-Ангарскийн заагашанай
комбинатай гүлэмэрилэгшэ.
Щелковичев Алексей Трофи-
мовиче—Баргажанай аймагай
«Путь Ленина» колхозой бригадир
Якучев Илья Филипповиче—
Усть-Баргажанай заагашанай ком-
бинатай Гремячнска участогой на-
чальник.

Орлов Николай Константинови-
чиче—Ируунын заагашанай заводой
бригадир.
Петерев Иван Тихоновиче—
Кабанскийн заагашанай заводой ди-
ректор.
Соголов Сергей Степановиче—
Кабанскийн заагашанай заводой
заагашан.
Степачев Александр Пльиче—
заагашанай промышленностин
Зүүн-Сибирин территориальнай
үйлдэбэрини управлениин началь-
ник.
Трескин Ким Николаевиче—
Кабанскийн аймагай «Байкал» кол-
хозон түрүүлгшэ.
Черных Константин Филиппови-
чиче—Нижне-Ангарскийн заагашанай
комбинатай гүлэмэрилэгшэ.
Щелковичев Алексей Трофи-
мовиче—Баргажанай аймагай
«Путь Ленина» колхозой бригадир
Якучев Илья Филипповиче—
Усть-Баргажанай заагашанай ком-
бинатай Гремячнска участогой на-
чальник.

Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумэй
Түрүүлгшэ А. КАХАЛОВ,
Бурядай АССР-эй Верховно Соедэй Президиумэй
Секретарь Л. САБУРОВ.
Улаан-Үдэ, Соедүүдэй байшан,
1965 оной июлины 9.

ДАБШАХА ЗАМНАЙ ИМЭ

Партийн ЦК-гай мартын Пленумэй шийдвэрлэлтүүд хүдөөгийн ажлашад хүсэндэнь хүсэ нэмжэ ажалтай шэнэ амжалтад оржжүүлээ. Хүдөө ажлашын элээ хоолой зүйлүүдэд худалдан аваха сэн дээшлэжэ, хүн бүхэндэй ур-маа зоригшье улам бадараа. Улам найнаар худалдөөл наамнай, ажлашын экономика түргэн бэхжэхэ, өөбэйшнэй ашаг олзошье бүри ехэ болохо гэжэ мүнөө колхозник, совхозон хүдээлэришн бүхэн найн ойлгоно. Байнга ондо манай аймаг малайнгаа үбэлжэлтэ эмхитэйгээр үндэргэжэ, хабарайшье таргалтын худалдари муу бэшээр дүүргэд, мүнөө гуралдэ хү, мяха, үндэгэ, нооно худалдаха хаяхад жэзэн түсэб үүдэн дүүргэжэ шадаа. Энэ бүгэдэ ажлашад, машина-даринай парти, правительствынаа анхараи оролдогтодо бодото ажа-дараа харуусажа, Пленумэй шийдвэрлэлтүүд хэрэг дээрнэ бэе түлжэ байнгынн гэршэлнэ.

Эрхэ табан жэлэй туршида хүдөө ажлашын хүгээжэ холын хараата түсэб табихадна, экономикын бүхэ талайга гүнзгээр үндэглээн тооложо, энээндэ колхоз, совхозуудыг өөбөдөн эдэбхитэйгээр хабаадуулаха гэжэ Пленум онсо тэмдэглээн. Партийн Пленумэй энэ шийдвэрлэлтүүд бөөдүүлэн, аймаг доторнай экономика ехээн худалдари хэргэ. Мүнөө ажлашын түсэб табихадна ганса шье колхоз, совхозуудай худалдари бэрлэгшэд, мэргэжэлтэд бэшэ, мүн энэ түсэбтэ хүсэндэнь хүргэ-хэ зон—колхознууд, совхозуудай худалдаришад эдэбхитэйгээр хабаадагшан.

Энэ түсэбтэ хайлан гээд бөөдүүлжэ болонор? Борьёогой совхозой өөрнөө арга боломжыг харуулаха, бүхэ худалдаха мя-хавайн 65 процент хониной мя-хаар оруулагдаха гэжэ түсэблэг-дөө. Ториин совхоздо бүхэ худал-дариан мяхавайн 60 процент үхэрэй мяхан байха. Эдэ совхозуудта, мүн аймагай бусадшье ажахиинудта продукция өөрнөө үнэ сангыг саамайндэ хоолой доо-шлуулаха байхаар түсэблэгдэнэ. Хорбээ Борьёогой совхоздо хүдээл-гүрэн жэлдэ хониной мяхавайн центнерийн өөрнөө үнэ сэн 64 түгээр 6 мунгата байбал, эрхэ жэлдэ тэрнэ 62 түгээр 12 мун-гата, 1970 ондо—55 түгээр 3 мунгата болохо. Ториин совхоздо үүдэй гурбан жэлдэ центнер 65 түгээр мяхавайн өөрнөө үнэ сэн 67 түгээртэ байган наань, эрхэ жэлдэ тэрнэ 63 түгээр 3 мунгата, 1970 ондо—55 түгээр 83 мунгата болгодохоор хараалагда-хэ. Ингэжэ аймагай ажахиинудта мяхавайн өөрнөө үнэ сэн жэл бүри 3 процентээр хямдаруулагдажа байха заргайтэй.

Хэвнэшье мэдээр ажахиинуд-дэ эдэ хоолой зүйлүүдэ ехээр бөөдүүлэн, тэрнэ өөрнөө үнэ сэн улам хямдаржа байха нээлэгтэй. Тингэжэ мүнөө про-дукци худалдан аваха энэйгэ ор-лоонд байган сэтгэ энэйгэ ажахи-инудтай олзо доход элбэгээр оруулаха бшүү. Эгээл тингэжэ та-рхалыг ажахиинуд хүдээлэришэд мэргэжэлтэд бэшэ, жинээр колхоз-никууд, худалдаришад ажахиинга-а хайлан гээд хаа дээр архилхэм-нөө, хайлан гээд олзо доход эл-бэгээр абадаг болохо гэжэ үнэн үзүрхэнь наагалаа табила.

Тэд үйлдэбэригэ томодохонгуй, ажахиинудта мүнөө байган олон байлзарины бригада, отделенинууд-ыг хуулан хэбээрнэ үзөөгөө наа колхоз, совхозуудыг тухай мэргэжэлтэй болохо, ажал худал-даришын түсэбтэ өнөөр аюулаха-аргагуй. Мүнөө энээн тушаа аймаг-дотроо юун хэгдэнэ гэшөө?

Ториин совхоз гол түсэб эбэртэ бодо мал үхэрэйлээр мэргэжэл-гэжэ гэжэ дээрэ хэлэгдэ хэн. Энэ ажахиин махын ехэнхидэ зургаан-дун, долоохон отделенинуудай Алцаг, Дээдэ-Тори, ногагудтай байдаг юм. Шубуудайн ферма Додо-Тори тосхондо, нэгэдэй от-деленид түхэрэгдэнхэй. Энээн байал алинше талаараа таряажма-тай. Юу б гэхэдэ, Алцаг, Дээдэ-То-ридо холын бэлээрнэй элбэг. Хар-ин Додо-Торидо шубуудтай аюула-ха таряа талха хоолой бөөдүүл-гэжэ, тэрнэ дүтэ таригадна.

Шубууд үхэрэйлээр тухай. Мүнөө аймагайнай табан ажахи-инудта шубууд үхэрэйлэгдэжэ, жэлдэ 600 мянган үндэгэн аба-на. Эрхэ жэлдэ гол түсэб Ториин совхозой нэгэдэй отделенид шубу-уд үхэрэйлэгдэжэ. Эрхэ жэлдэ тэн-дэ 20 мянган эмэ таряа харуула-гдажа, жэл бүри 1.5 миллион үндэгэн абадаг болохо. Мүнөө энэ совхоздо 28 мянган далайраа дэдгээгдэнэ. Тэднэй байха хоёр ехэ байра түхэрэгдэжэ байнахэ. Тингэжэшье 20 мянган шубуудыг нэгэ байрада байлгахан бэрхэтэй. Тэд шубуудай үшөө нэгэ байра түхэрэхэ гэхэдэ, хүдөө ажлашын минхтерство мунгэ зөөри хомолог үзэнгэйтэй. Энэниин түргэн шийд-хэ сэг тулаа. Ингэдэ удахагуй хүй-тэн болохо. Шубуудай байра хэ-внэшье хэрэгтэй. Гадна тус совхоз-гой газар дээрэ байган инкуба-торна станцие энэ ажахиин мэдэл-дэ үгөө наа дээрэ гэжэ наагалаа. Энээн ашаар ажахиин, аймаг доторшье шубууд үхэрэйлэхэ асуу-длыг зүбөөр шийдэхэ арга ол-гогдохол.

Шубуудыг нэгэ ажахиинд үхэр-бэрлэдэг болоод, бусад колхоз, совхоздо энэ халбарине оройдно гэжэ хэлэдэмэй багал таараахэ. Тэдээр шубуудай ферматэн бай-гаад, тэрнэйгэжэ мяха, үндэгээр долорингоо хэрэгсэл хангаха бо-лоно.

Ажал үйлдэбэригэ томодох-до, тухай мэргэжэлтэй болгоходо колхознуудай болон совхозуудай худалдаришад ажахиин зүбөөр амхидэхэ, тэднэй мэргэжэл ша-дабэригэ дээшлүүлэхэ, эдэ хоол-ой үйлдэбэригэ аад, гаргаша ба-гагайгаар абаха арга боломжо ол-гохо гүжэ үргэн зам нээгдэхэ гэ-жэ тоолонобди.

Урдманай ямар харна түсэб бай-но?

Эрхэ табан жэл соо эдэ хоол-ой зүйл үйлдэбэригэ эрид дээш-лэхэ. Жэшээлхэдэ, 1970 ондо 65.663 центнер мяха үйлдэбэри-лэхэ болонобди. Энэ үе соо хү, ноо-но, үндэгэн, орооно таряашыг мүнөөнэйгэжэ хураггүй эхээр аба-ха заргайтэй.

Саашада эдэ хоолой зүйлүү-дэ гурдөө элбэгээр худалдажа, тэрнэйгэжэ өөрнөө үнэ сангыг хямдаруулаха, ажахиинудыг аша-г олзо сэтгэй болгохо зарилготой-бди. Хэрбээ 1964 ондо аймагай колхоз, совхозуудта хамта 8,6 тү-хэрэгэй продукция абажа, тэр-нэ өөрнөө үнэ сэн 1,7 миллион түхэрэгэй болоно, ажахиинуд хамтада 1,5 миллион түхэрэгэй сөөр олзо оруулаха, продукцияг ашаг олзо 22 процент байгаа наа. 1970 ондо колхоз, совхозууд абаган продукцияда 45—46 про-цент хүрээр ашаг олзо оруудат болохо. Ойдоогоор хэлбэл, манай колхоз, совхозууд 10,9 миллион түхэрэгэй эдэ хоол үйлдэбэригэ-лэхэ, тэрнээ 3,4 миллион түхэр-игэй сөөр олзо абаха юм. 1966 он-доо хониной аймаг дотор нэгэ-шье ажахиин продукцияг үйлдэбэриг-ээр гаргашаха болхо.

Энэниин хүсэндэнь хүргэхын тула нилээд шанигар худалдэ-хэ, манайга адууна малдаа үбэлэ тэ-жээл бардам элбэгээр бэлдэгдэ-гэ болохо ёстойбди. Адууна малнаа шиг шэмэ эхээр абахан тула, тэднэй тоо толгоно улам олошо-руулаха, үбэлэ тэжээлнэй элбэг эхээр бэлдэхэ хэрэгтэй ха юм.

Энэ асуудлыг нэгэ талаанайг-он наринаар шанилган хаража үзөөд байхаднаа, үшөөл үзүүр-хэжэн хүсэд олдоодыг байна. Жэ-шээлхэдэ, 1966 ондо колхоз, сов-хозуудай мал сүлсөөр 117 про-цент хангагдаха байбал, 1970 ондө сүлсөөр 102 процент, бүүдүн тэ-жээлээр—90 процент хангагдаха юм. Үбэлэ бүришье бага хүртэхэ болоно. Бүхэ дээрэ 1966 ондо адууна малтай тэжээлнэй сүлснэ-й тооноор гаргалбал, 98 процент, 1970 ондо—96 процент хангагдаха үшартай. Табан жэлэй туршида 12.113 гектарта сабишдан дээрэ түгээр хэгдэхэ, 4800 га газарта мо-лоон шубууд эсбэрлэгдэхэ, мүн нү-гэ сабишдан дээрэ нилээд өгөс нэг шөбхэнигэ гаргагдаха.

Тэд энээнээ ямар тоошоло-лэхэ болоно?

Нэн түрүн, нүгэ сабишдан, бэл-шээрэ унаар хангахын тула эхэ-хэн худалдари хэжэ болонобди. Манай энэ сабишдан, бэлшээрэ ялаха элбэг аад, тэрнэйгэжэ ө-сөнхэнигэ унаагдадаггүй. Энээн-нээ болго, жэлдэ жэлдэ гектар-тай 5—6 центнер гэхэ гү, али бүхэдэ 140—150 мянган цент-нернээ дээшэ үбэлэ абаганагуй Хэрбээ энэниин унаалад, уграсы-гн дээшлүүлэхэ бусадшье худал-дари хэжэ байбал, хоёр дахин ехэ-гэжэ гү, али жэлдэ 300 мянган центнер хүрээр үбэлэ абажа, тэрнэиин зөлөнө, голоомо болон бусад жэлдэ тэй холдө аюулабал, адууна мал үбэлэ хоолоор-дэ гүгуй ондо ородог болохо хэн. Энэниин колхоз, совхозуудайн бэлдэвнөө хүсөөр бээлүүлжэ ша-дахгуй. Тингэжэ аймаг дотор нүгэ сабишдан, бэлшээрэ, таряа-нишье газар уналха тусгаар ме-лиоративна станци би болгохо мүнхэла гэжэ тоолонобди.

Савшан, Эндэманай бэлшээрэ ялаха элбэгшье наа, байал унагуй. Тэрнэиин маншараа зөөжэ малдаа уналха багатай болонобди. Энээн-нээ продукция өөрнөө үнэ сан-гыг олзо болгоно. Бэлшээрэ дээрэ байган малыг унаар хангахын тула тэндэ гүнзгэригэ худалдуудыг малтаха хэрэгтэй. Тингэхын тула мунгэ зөөри хомолог, энэниин «Мелиодестройд» даалгахэ сэг

эрэ ха. Тингэ худалдуудыг малта-панай гаргашыг хоёр-гурбан жэл соо лаб харуулагдаха байха.

Манай энэхэй фермэнүүдтэ ажал эхэтэй худалдаришын оньожо руулаха асуудал тон шухала болон-хон. Мүнөө хүрээр наалин нэгэ-шье фермэдэ үнээдыг нааха онь-он түхэрэгэлэ томодоогуй, нэг шөбхөн эхэнхидэ гараар сөөр элбэгдэнэ. Энэ юун дээрнээ болоно гэхэдэ, зарим газарта техникэ оньонхооруулыг тоодоггүй, илан-гаа республикыншье. «Сельхозтехникын» нэгэдэл колхоз, совхозта ажал эхэтэй худалдаришын оньонхооруулаха тушаа наалаа бо-дотроо табидаггүйнөөн болоно гэ-жэ наагалаа.

Республикын түсэблэгтын эмхи-нүүд тушаа хэдэн ажагалта хэлэ-хэ хүсэлтэйгэ. Манай аймаг хон-ин үхэрэйлэгдэ шэгэлэтэй гэжэ тоологдоно. Тингэжэ Борьёогойнай совхоз үүлэртэ хонидыг үхэр-эйлэгдэхэ ажахи гээшэ. Энэньшье зүб. Республика дотор бүхнээ абаган ноонойн гурбанай нэгэ хубиин Зэдын аймаг үйлдэбэригэ-лэхэ юм. Харин аймаг дотор би бай-дан бүхэ 350 мянган хонидой 60 мянга шахуун Борьёогой совхоз-до үхэрэйлэгдэнэ. Энээн дээрэ үхэ түс совхозыг үүлэртэ хон-ин үхэрэйлэгдэг рессадина-ажахи болгохо гэжэшэ зүб, шухалашье байна.

Энэнтэй дашрамдуудан, аймаг дотор хонидой үүлээр найрауула-ха зарим тэдэ худалдари хэжэ хэмжээнүүдэ хараалдан бэлгэ манай партинын райком республи-кын органуудта элбэгэн байгаа. 1964 ондо шалгажа үзэнгэйтэй өнөө аймагай ажахиинудта эхэ хонидой 72 процент, түгээгүүдэй 82 процентшье нарин, нарибарт ноонойн, мүн 35 мянган эхэ хонид-ой, 15 мянган түлэ бээр сууна-нэйн үүлэртэй болонхой, тархэн-нээ олонхи хонидой ноонон дан нарин, бээрнэшье жэжэ болшоно гэжэ тэрэ бшөг соо хэлэгдэ хэн. Энэниин усадха, хонидой үүл-ээр найрауулахын тула, Зэдын түрэн, илосментацин хонин үхэр-эйлэгдэригэ гурнэй илосментацин болгодо, Борьёогой совхоздо аба-ашиг гэжэ дурагдаха. Тэрэ рессадина ганснэшье Борьёогой совхозой баша, мүн «Октябрьск-ий» совхозой. «Коммунизм», Дорж Банзаровий нэрэмжэтэ кол-хозуудай хонидон үүлээр найра-уулаха худалдаришын ажахи бэлэй. Энэниин бээлүүлжэ наамнай, 1968 он болотор Борьёогой совхоз-ой бүхэ хонид нэгэдэй класснаа доноо бэшэ эрхэ үүлэртэй бо-дох, мүн «Октябрьск-ий» совхозой хонидыг багал 5—6 жэл соо тин-нэ болохо хэн.

Тобоошор хэлбэл, хэдхэн жэ-лэ үнээр бэлдэхэ байхад, аймагай ажахиинудта бүхэ хонидын нарин ноонойн болоно, үүлэртэй ажахиинудта худалдаха байгаа. Тэр-нэй хонидон үүлээр найрауу-лахын ашаар эрхим шаартай ноонон сүлснэшье абаха, ажахи-инудыг экономиконшье нилээд най-жара байнгынн элбэг. Тингэжэ сүрэн жэлүүдтэ 4 мянган цент-нер нарин, нарибарт нооно нэмжэ худалдаха байгабди.

Тэбэшье энэ асуудал мүнөө хү-рээр шийдэхэгүйтэй. Тингэ рессадина эмхидэхэдэ, гаргашыг эхэ хэрэгтэй бэшэ. Харин нилээд эхэ ашагтай байха хэн.

Хонин хүрэгэй манай улам оло-шоорха, үүлэртэйгэ найрауу-руулаха талаар эхэ үбэлэ тэ-жээл абаха, мүн үбэлэ тэжээл бардам хүрээр бэлдэгдэ бо-лоогуй байнгынн харалсажа, ма-най аймагай гурнэй таряа худал-дахэ түсэбтэ зарим тэдэ хорго-лоо наанэ дээрэ байгаа гэжэ наагалаа.

Хүдөө ажлашын хүгээжэ ойрын табан жэлэй манай түсэб табилаар хэжэжэ юм—мүнхүүүлэ даа.

Түсэбтэй табилаага, холын хя-раа зарим элн болгоно. Мүнөө гэн-дэ тэрнэиин хэрэг дээрнэ бас-дуулахын тулөө хан оржо худалдэ-сэг эрээ. Эдэ хараалдан хэм-жээнүүдэ амжалтатайгаар бээ-лүүлэхэ, эдэ хоолой зүйл элбэг эхээр үйлдэбэригэ, тэрнэй өөрнөө үнэ сангыг эрид хямдар-уулахын тулөө колхознигуд, совхозонойн худалдаришад бүхэ хэрэгтэй юмжэ гэжэ байха гэж наа алдуу болохогүй гэжэ нааман.

И. ВОРОБЬЕВ.
Зэдын аймагай хүдөө ажлашын үйлдэбэригэн управлениин начальник, хүдөө ажлашын наукануудай кандидат.

БОЛГАРИН БАРИЛГАШАДАЙ ҺАЙН

Юлиин 11-дэ болгар барилга-шадай һайндэр. Энэ жэлэй һайндэр баһа ондоо нэгэ һайндэртэй—Болгарин мэдээжэ уран дархан Колю Фичето гэгшын Болгарин хойто зүгтэй Интра мурэн дээр гур суу шулуун хүүргэ барилгаар 100 жэлэй ойтой тохьолдохонь.

Национальна архитектурны ана дабтагашагүй хүшөө барилгын уран шадабэригэ гэршэлэн харуулаха. Тэрэ хүүргэ гоё һайхан байхынга хажуугаар, яаха аргагүй бүхэ юм. 100 жэл соо Болгарид хэды дахин улан үлэргэ, хуушалшье, шэнэшье хүүргэнууд һандаргагдалаг байһан. Зүгөөр Фичето гэгшын агуу уха уран бүтээл унаһай үертэ абтангүй, мүнөө болотор анхан түрүүшынгээ хэдбэри мяг тайгагүй байһаар.

Болари оройной Турциин дарлалта дор байһан жэлүүдтэ бүрин хүүртэ Михад-Пашин зарлигаар тара гоё һайхан хүүргэ барилгадан юм. Тургуудта хүүргэ барилга утаханин гэжэ эхэ ороноорхойнгоо шоо уан гэмэрлэдэхэн, Колю Фичето нигэжэ харуусадаг байгаа: «Болгаринда гэжэ барилга, энэ хүүргэ Болгарид алба хэжэ». Энэ һанал бодолонгоо зүб байнгын гэршэлэн, хүүргэ дээрэ түмэр гэнжэ таһа удар татажа байһан задаруун хуусатэй гарнуудыг, мүн бүхэ болгарнуудта эрхэ сүлөө олгохо гэжэ эгнэн найлажа байгаа Россиян хадуур һиллэн байгаа.

1878 ондо оройтой сэрэгтэй тургуудыг наман Интра мурэндэ дүлдэхэдэ, 276 метр утатэй хүүргэ хүндэ артиллерийн гаралда дааха гэжэшэ гү гэжэ сэрэгтэй начальнигуд һажэлгэнэн байгаа. 80 наһатэй Фичето дууджа агаарад, хүүргынгээ дурагыг шалгажа үзэхынэ гуйлаха, тингэ дураг үнэ, яахад үбэлэ гэхэдэ, хүүргэ өвсөөр хадгэн макет дуурагдажа барилгадан юм гэжэ хэлэһэн. Ага дуу оролдуудта хүүргынгээ зүб найматтай байнгын харуулахын тулдэ, тэрэ хүүргэ оройн ороод «Гаратыг, харага гүт, хүүргэ сумарнахэ гэжэ айнагуй бшүүшэ» гэжэ хэлэһэн. Он жэлүүд үнгарта, харин Колю Фичетын яра болгар арадай дунда мүнхэ. Тэрнэй барилхан хүүргэ, мүн бусад барилгануудын мүнөө

болотор зандаа, дарханай уран шадабэригэ һүлдэ тэмдэг болжо байдаг. Яахаан Болгарид байгуулагдаһан «Дархан Колю Фичето» гэгшэн алтан тухсай значагоор республикын эрхим барилгашад шагнагдадаг байха.

Мүнөө, ойн һайндэриг урда тээ, Болгарин 130 мянган барилгашад коллектив энэ хэй һайндэрэ наратай түрэтэйгөөр утгаша гэжэ предпритянуудыг олоонитын, байрын байшануудыг түргөөр, шаар һайнтайгаар барихын түлөө урма зоригтойгоор мурсыжа байна. Тэднэй олон хонидын правительствын шалда, алтан хүүртэ значагоо хүртэхэ юм.

Арадай Болгарин барилгашад аналтата һайндэрэ ехэн ажалтануудар тэмдэглэхэн. Нэ-дондо жэл промышленна хэдэн арбаад барилга бодхоон, 2 миллион шахуун дурбалжан метр талчтай байрын гур ашагдалтаа оруулаһан байна. Тин ондо шэнэ үлэс һургуул, Соёлой байшан, библиотека, больница, амаралтын байшанууд би болонхой. Барилгашад дүй дуршадар байн, гансахан орон дотороо бэшэ, харин хидын саагууршье мэдээжэ болон-

хой. Болгар мэргэжэ бүлгөөрө Спир, Ира-ван, Ливи, Гана болон нуудта барилга Болгар олохон архим проектууд уласхоор күрдө үндэр сэгнэнэ.

Барилгын шаһарай шональна зүбөөн түдэ болто. Барилгын түдэ мүн барилга-хабарануудыг барилган үйлдэ зануудай түргөөр үрэгтэ зүблөөн дээрэ а Дурбэдэхи табан жэлэ 1965 онуудта гуржэ жэлэйхидэ орхондо бшэ тажна худалдари 2,3 болто. Барилгын мангуй эхээр үйлдэбэригэ дэлмэри эхээр оньшье жэда, промышленна тургөөр ашагдалтаа.

Юлиин 11-дэ болгар шад ехэн худалдари гүдэе гаргахан. Барилгашаднын үлээр хэ гоё һайхан хүүргэтэй гоё һайндэрэй барилгагдахэ юм.

Д.М. БОЛГАРИН (ТАСС-ай)
Софи горад.

МОНГОЛ ХАНИНАРАЙ ҺАЙН

МОСКВА, июлинь 9. (ТАСС). Арадай революциин 11-дэхи жэлэй өдө һайндэрлэжэ байһан Монгол Арадай Республикын ажалшадтай совет арадай зүгөө, москвалыг хайла ага дуу ёнойн хани худалд амаршалгануудыг үсөөлөөр дамжуулаа. Энэ алдарт ойн хүндэлдэ зорилгадажа Советуудай байшантай Октябрьска зал соо тингэжэ ажалшадтай түлөөлгөшадэй баярай сууган болон байһа. Мессерсольдэй гүйсэдэкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов баярай сууган нэмжэ.

«Красный пролетарий» заводой слесарь-хабаргаша, коммунист ажалтай бригадын бригадир С. Я. Смыков болон МГУ-тай студента Татьяна Ларина уга хэлэ-хэ, ага дуу арада совет хүнүүдэй хани барисаанай, гүнзгэ эхээр хүндэ тэйтээр хандадаг байһые элэрхэйдэн тэжээлээр эб найрамдалтай түлөө тэжээлээр дамжуулаа. Энэ алдарт ойн хүндэлдэ зорилгадажа Советуудай байшантай Октябрьска зал соо тингэжэ ажалшадтай түлөөлгөшадэй баярай сууган болон байһа. Мессерсольдэй гүйсэдэкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов баярай сууган нэмжэ.

«Красный пролетарий» заводой слесарь-хабаргаша, коммунист ажалтай бригадын бригадир С. Я. Смыков болон МГУ-тай студента Татьяна Ларина уга хэлэ-хэ, ага дуу арада совет хүнүүдэй хани барисаанай, гүнзгэ эхээр хүндэ тэйтээр хандадаг байһые элэрхэйдэн тэжээлээр дамжуулаа. Энэ алдарт ойн хүндэлдэ зорилгадажа Советуудай байшантай Октябрьска зал соо тингэжэ ажалшадтай түлөөлгөшадэй баярай сууган болон байһа. Мессерсольдэй гүйсэдэкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов баярай сууган нэмжэ.

Совет, монгол арадуудай хани барисаан улам бэхжэхэ, хүгээжэ байһаар. Шэнэ байдал хоёлохо хэрэгтэн али зарган тулалтаа хурагда совет арад монгол ханинарай захилар олон түхээрлэжэ бүтээжэ алыгаана.

Улаан-Удын локомотив-вагон байларинын заводой коллективтэй Монголой Арадай Республикын ажалшадтай хоёлоо барисаа байгууланһан хойшо 20 жэл үнгарөө. Энэ хугасаа соо техникэ чыгэ талаар эхэ тулаамжа хүргэгдэнэн байна. Завод түрүүшын жэлүүдтэ паровозай частынуудыг, мориной таха гэхэ мэтэ жэжэ захил түргэжэ ахилһэн. Харин һуулай жэлүүдтэ монгол арадай захил ондо болонхой. Цельнометаллическа вагонуудай моорай паар, тепловозуудай запасной частынуудыг, албэ түхээрлэжэ бүтээжэ захил абаһа. Энэ үе гэршлэлтэй гэхэдэ, Монгол оройной хүгээжэ, шэнэ байдал зохёо-

хой олон явзын 30 гардаа. Энэ жэлэй нэгдэлдэ 6 захил абаһа гурбанин болон бүри жэлэй түрүүшэ соо бүтээгдэжэ замнаа.

Һуулай зургаан жэл соо МНР-эй олон явзын 30 гардаа. Энэ жэлэй нэгдэлдэ 6 захил абаһа гурбанин болон бүри жэлэй түрүүшэ соо бүтээгдэжэ замнаа.

ТАСС-ай фотохронико.

Японой промышленна выставкэ нээгдэбэ

МОСКВА, июлинь 9. (ТАСС). Москвагай «Сокольники» гэжэ культиуры болон амаралтын парк соо Японой хоёртой промышленна выставкэ мүнөөр нээгдэбэ. Энэ выставкэ Японой галазын худалдаа наймаа хүгээжэ ассоциация (ДЖЕТРО) Бүхэсоёонна худалдаа наймаанай палатын тугаамажатайгаар үнгаргэнэ.

СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшын орлогшонор В. Н. Новиков, Н. Т. Новиков, П. Ф. Демако, СССР-эй министрууд, гурнай комитетуудай түрүүлэгшэнэр, олонинтын түлөөлгөшад выставкэ нээгдэ дээрэ байлаа.

Японой хэрэгүүдээр СССР-тэ байдаг сэг зуурын эгнэмжтэй Р. Сунобэ, дипломатическа корпүсэй гэгшүүд, Японой ажал хэрэгтэй хүнүүдэй түлөөлгөшад айшадан дунда би байгаа.

Бүхэсоёонна худалдаа наймаанай палатын президиумэй түрүүлэгшэ М. В. Нестеров, Японой галазын худалдаа наймаа хүгээжэ ассоциацийн президент Сукэма Комамура, СССР-эй Галазын худалдаа наймаанай министр И. С. Наточинэ, Японой Галазын худалдаа наймаанай болон промышленноостын министр Такаэ Мияки гэгшэд выставкэ нээгдэ дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Эдэб машинанууд, радио электроникын, химийн продукция, оптико, электронно-тоололгын машинанууд, программа түхэрэлгэнүүд, автоматическа аппаратура, электронно микрокопууд, барилгын шэнэ материалууд, прессүүд, синтетическэ утаснар хэдхэн зүйлүүд, хөбөһа, гутал болон үргэн хэрэгтэйгэй бусад ад бараа Японой фирмүүдэй харуулаха.

Японой выставкыг хараһанайнгаа һуулар СССР-эй Министруудай Советэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин халаа выставкэр, илан-гаа тэрнэй химийн бүлгээр эхээр Нюхирчөө гэжэ эмхидхэгшэлтэй хэлэ. Энэ талаар таанаа ехэ амжалта туйлаһан байнат. Японой промышленноостын һайн түхэрэлгэнүүдэ бүтээжэ гаргана. Аарилсаа холбоо байгуулаха эхэ арга боломжнууд манайга бии гээд Советскэ правительствын тогтойгоо тэмдэглэе.

Японой экономикын металлургическа, текстильнэ болон бусад хэдэн һалбаринуудай туйлалтануудыг А. Н. Косыгин тэмдэглэе. Японой ажал хэрэгтэй хүнүүдэй түлөөлгөшадтэй ехэ амжалта туйла-хынь тэрэ хүсөө.

Монголой арадай революциин 44 жэлэй ойдо

Малшадта айшлалга

Юрөө гол үрэлэнг, бундангара мушхараа. Тэрэ голтой хойто бөөн нүгэ газарнуудар, мөлтэй мусгаар гүбэнүүдэй дундуур арба-таман бүхэ гэрүүд гайбайлаана. Энэ халаа «Найрамдал» гэжэ худэ ажахиин нэгэдэй алдуушад, малшадтай байдаг зүлгэнүүд.

Манин газаршалан абаалаг Салэнгэ аймагай Монгол-Зүблэлтын найрамдалтай харуусагшад бшгэжэ Лубсанла тус нэгэдэ-тай дарын орлошо Царенгабайтай хамта Батминын Ганзан-лаа хүрэгжэ эрбэбди.

Зөсмол саргэдэ хэзэн эмэлтэй мөрд үнатар. Тэрэнэй тээ саа-лахана гусенична трактор ГАЗ-69 машина, нэгэ мотоцикл хар-агана.

Ганзан бригадир болон бусад малшад манин ехэ хүнтэйгөөр утгаша, нэгэ һэеи гэртэ үрбө-лааа халуушын наа. һэеи гэр-тэйгэжэ хала шагаархарһанһыннэ һэбшээлээ. цааһаана орохоно һароун зохи. Гушаал жэлэй саа-да тээ бүри үмөө байхалаа билэ бурхадугай байга һэеи гэртэй жэжээлхын аргагүй. Гэрнэй жүдэ табиһантан түмэр пешэ-ниин ехэ газар ээлжэгүй. Хүшэ-гэ татаатай түмэр ороноуд, рэ-диоприёмник, язалсама сагаан шаахан гүйгэһэн мүнөөнэй

нөө жэлдэ 2600 түхэрэгтэй олзо абахаар хүлээнэ. Нинтын олзын урһанай ашаар нэгэдэлхид олон барилгануудыг бэл бүхэндэ болгоно. Клуб, шэнэ конторо, хүүдэтай саад, гостиница, мага-зин болон бусад барилгажа байна.

Монголой хүдөөгэй ажалшад байлал жэлһэ жэлдэ һайжарна, совет культиуран урһана. Һара бүрин мунган түлбэригэ ороһон

гэгэдэлтэй хамтаржа, халадан бэл-шээрин 107 мянган га талмай-тай, 204 үрхэтэй айл нэгдүүл-хэн, 400 гүшүүртэй томохон со-циалист ажахи

УЯАН ДАЛАЙН УРГАСА ХУРЯАГШАД

ахыг улам хүгжөө-
лөдөг аяныг эдгээр хоо-
рлолтог заганаар
хүдмэлжилжээ.

хайндарөө бэлдхэлтэйгээр утгаба.
Президиум, бригаданууд олон
коллективүүд эрэмтэй шагнаар
ажаллаж, даабарга хоно үдүүрхэн
байна. Яруунын заганаар заводий-
хид нёдоншье, байгша оной ту-
руушын хахадайшье тусэб 1,5 да-
хин үдүүрэн дүүргэж. Урдань гэж-
дэж ябахан Галууга нуурай загана-
най ажахын хүдмэлжилшэд энэ жэлдэ

жэлдэ даабарн бүри 3,5 жэлэй ту-
ршада дүүргэж шалахан.
Хойто-Байгалай Алексей Болдоко-
вой даадг коммунист ажалтай брига-
да ажаллаа шэнэ арга хэрэглэж,
эхэ загана барилга. Тэднээр долоон
жэлэй, даабарн үни дүүргэнхэй
А. С. Кузнецовой, А. И. Пилотинэй,
А. К. Кирпичевой бригаданууд
«Путь Ленина» колхоз» мульхан

нашал тухай үдэр бүрийн анхарал
хандуула. Энээнэй ашаар загана-
най промышленность шэнэ шэнэ тех-
никээр, найн ээр зэмсэгүүдээр хан-
гагана. Олон аяныг суданууд бин
болон, Байгал дээрэ гүлмээр за-
гана бариха шэнэ суднын проект зо-
хёогдож ахилээ. Загана барилгын
техника нарийжуулан хайжаруула-
гана. Зүүн-Сибирин заганаашал энэ
жэлдэ шэнэ техника абаха. Капре-
ноор хэдэн гүлмэ, нитка, аргам-
жа хэрэглэгана.

Кабанский заганаар заводой Иннокентий Гашев
вой даадг бригада удаан сар соо табидаг гүл-
шуурта ажаллаа юм. Энэ бригадын гашүүд найн-
дэргэе хүндэлдэ дэлгэрэн социалист мурь-
сеенд эдэбхтэйгээр хабаадалсажа, зунай үедэ за-
гана бариха тусэбөө амжалтагайгаар дүүргэж бай-
на.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иннокентий Гашев баригдана
заганаар дэргэдэ байна.
А. ИСТОМИНОЙ фото.

ЗАГАНАШАД- БААТАР АЖАЛТАН

амжагта туйлаба. Кабанский за-
ганаар заводой коллектив долоон жэ-
лэй эхиндэ хойшо 150 мянган
центнер загана бариха, тусэбөө
дүүргэн тухайгаа бүри байгша
оной эхээр элдхэнэ юм. Загана
барилгын олон бригада, флот, судна
бэлдхэгшэд, хамнабарин албанай
хүдмэлжилшэд ажал хэрэглэе мун
дэ энэ үдэр тэмдэглэмээр. Михаил
Васильевич Леликов бариха, иматгал
дүй дүршлэтэй бригадир гэжэ мэ-
дэжэ бэшэ, харин эдэбхтэй урлан
нарижуулаша гэжэ суурхана. Тэр-
рөө өөрөө удаан сар соо табидаг
гүлшүүр шэнэлэн хубилгажа хэрэ-
глээ. Ингэжэ тус бригадынжал долоон

доройгоо загана бариха арга най-
наар шудалаа. Нижне-Ангарскийн
заганаар комбинатай консерва хэ-
дэг цехэйхид даабаринаа галуур
эдэе хоолой олон зүйл бэлдхэнэ.
Заганаашад, заганаар промышлен-
ностиин хүдмэлжилшэдэй эр-
шэмтэй шагнаар ажаллаанай
ашаар манай управлени загана ба-
риха хахад жэлэйнгээ тусэб болзо-
ноонь урид дүүргэнэ байна. За-
ганаан продукция үйлдэбхилхэ
тусэб үдүүлэн дүүргэглээ. Өө-
нөөнэй найндэрье ажаллаа амжал-
та туйлан утгажа байнаби гэжэ
халхэ эрхэ тэлэндэ дүүрэн бин
Парти, правительствоманй за-
гана

Долоон жэлэй тусэбөө болзо-
ноонь урид дүүргэж гэжэ Зүүн-
Сибиринманй заганаашал нэрэ
хүндэн хэрэг мүн.
И. МИЩЕНКО,
заганаан промышленностин
Зүүн-Сибирин управлениин
начальнигай орлошо.

түрүүшнхээ «Зага-
на» тэмдэглэгдэнэ. Энэ
дээр ажаллагша-
ртыг хүндэлжэ,
Парти, правитель-
ствог гаргажа байныг гэр-
ээ Ороонманй бүхы за-
амжалтаа лун му-
лаража, долоон жэ-
лээр оной урид дүү-
ргэнэ оной түгье тээ-
нэ Ороонманй за-
гана эрхэ байдала
Сибирин заганаашал
шэнэ улартай, дошон
Барска, Зүүн-Сибир-
ин манай ажаллаха
дэ шэнэ ажаллаха
хоно зуура тэднээр
нэгэн өөндөгшөө уял-
дана уба өөрөөмүүдэ
агаар эхээр барилда-
нэ. Тингэбшье эгээл
үрэлэй заганаан ба-
ригдана олоон хаа
хэрэглэе болонхой. Зүүн-
Сибирин манай ша-
нар дээрэй продукция үй-
лдэнэ амжалтаа оморгохо.
Март соо амхидхэг-
шэй промышленностиин
территориальна үл-
дмэлэй Буряадай
Манай АССР-эй, Эрхүү-
нэй Красноярска хиаа-
нэ бригшад өөндөгшөө
ажалтай барихар
байна. Загана барилгын
колхозууд, заганаан
дүрбэрилдэг предприя-
тай байнгээ тусэб, аба-
р уяагаа найнаар дүү-
ргэнэ соогоо Красноярска
ажалтай түрүүлжэ яба-
хал жэлэй тусэбөө
центнер загана бари-
гдана.

ХҮҮЛЭН ХЭДЭН үдэрэй
туршада Байгал далайн
абарн зан хубилханхай. Далай
дээр туулган хүж үдлэн
бөөгнэржэ, баруун хойто
зүгнэ үдлэнэ налхин замхача
юмэ бэшэ Яахонши? Алар хо-
лоноо ахээр эрлэн долтин
эрбэдэй ойр табихагүй гэнэдэл
аашална.
Кирилл Ивановичай шарай
багал барарг Эрбэдэ татагдан
онгосонхундайнаа хооноор
үлгүдүүлжэ байхыг харахадаа
досонь хара бууна хэбэргэй.
Хайшан гэнэн тэнгэри гэшэб
гэжэ досоогоо бодоно. Зунай
үедэ загана бариха тусэбөө
дүрбэрилдэг тошье хэбэргэ юм-
э үдлэн Теэд тодхор татаган
энэ налхин.
Урагшагүй нимэ бодолдо эз-
лэгдэн бригадир Кирилл Ко-
ковин далайн эрбэдэ ба-
ригдана заганаашалнаа хо-
нодог гэртэ оробо. Стол тойро-
нон залуу заганаашал домини
наадажа сүлөөгүлхэ Кабан-
скийн заганаар заводой Посоль-
скийн участогой конторооо найн
эрлэн орлогшонь Георгий
Кузов бригадиртаа хандажа:
— Кирилл Иванович, нунин-
дөө бороо орохо гэнэн мэдээ-
сал абтаа. Бороогүй нүүдэр
тэнгэри сэлмэжэ, налхин зам-
хача болохо.—гэбэ.
— Тингээл наа, найн лэ наа
даа. Юмнше болго, гүлшүүрээ
бэлдээд хонохо байна.
Удшын боро харанаар эхил-

ажал бэшэл хэбэртэй. Шадал
наа гүрөөр, заганаар хүрэгүү-
дэй гаража үрхидхэгээр
ажаллаха ёһотой. Теэд хубууд-
шье үнэхөөрөө унахан малгай-
гаа абаха сүлөөгүй ажаллана.
Гүлшүүрэй хаягдажа дүүр-
гэн хойно аргамжын нүүдэд
зүүрнэ шэрлэн онгосоо эрбэдэ
хүрэгэ эрбэ. Гүлшүүрэй ар-
гамжын хоёр үзүүр эрбэдэ тод-
хогодон электробедьдын хүс-
өөр аалиханаар татагдажа
эжилээ Гүлшүүрэй хотын эрбэ-
дэ хүрэгэ эрбэтэр 2—3 часай
туршада заганаашал сүлөөтэй
байха аргатай.
Энэ үедэ бидшье хамбааша-
лан, бригадын гашүүдтэй нам
гэжэ хөөрлэдхэ. Ажал хэрэг-
тэйни танилсаха аргатай боло-
болди.
КИРИЛЛ ИВАНОВИЧ Ко-
ковин буурал сагаан гол-
гонтой таби найса гаранашье
наа, үшөөл солбон шуумар зан-
даа. Бүхы нахан соогоо Байгал
дээрэ заганаашал ябахан энэ
хүнэй уршаалаганаан ноурые ха-
ража нүүхалдаа хэлэн ажалтайн
үр дүүргөөр байсангүй байха
аргагүй Тэрэнэй эхэ, эсгээ за-
ганаашал байхан. Ушөө үхнбүүн
ябахадаа эсгээгэ дахан, далай-
да гаралсадагаа мүнөөшье бо-
лотор мартадаггүй.

— Арбан табатай болоод яба-
ладаа бүгэдөө хуугаа зүүдлэ,
гүйсэд заганаашал гэжэ өөр-
гөө тоологшо нам.— гэжэ Ки-
рилл Иванович хөөрэнэ.
Зүб даа Алар дүшэн жэлэй
саада тээ ямар техника байха
нам. Хоёр гарингаа алганай
холостой онгосон нэлээр та-
лагай байгаа. Мүнөө заганааша-
дай ажалла оныһото техника
үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Могоор-
той онгосоор дуратай газартаа
ошондо, электрын хүсөөр гүл-
шүүрээ татанад.
Имаршье ажалла, илангаа
заганаашал дээрэ шадбарн,
дүй дүршэл хэрэгтэй. Энэ та-
лагай Кирилл Иванович Байгал
далайн суута заганаашал нэ-
гэн гэжэ магтуулаа ёһотойроо
магтуулаа. Бригадын 21 гашууд
нүхэр Коковиной хүтэл-
бэри доро найнаар ажаллажа,
гүрэндэ загана элбэг эхээр ту-
шаахы оролодо.
— Энэ зунай үедэ хэдэ шэ-
нэн загана бариха тусэбтэй
гэшэбэ,— гэжэ асуухала:
— 350 центнер Мүнөө 300
гаран центнер ололи бариха
тушаанхайби. Теэд даалба-
рля үни хада дүүргэхтэйнай
энэ налхин лэ наатуулаа.— гэжэ
бригадир орлошо Георгий
Васильевич Кузов харуусаба.

Июнь нарын эхээр зунай
үесын загана барилга эхилээ
нэн. Хабарай харсуу налхитай
энхэржэ байхан тэрэ үедэ за-
ганаашал газараа шэлэн ото-
хо гэжэ эхэ улартай. Жал бу-
хэний сагай улартай, налхи-
най али зүгнөө эхээр үлэхэ
байнаны анхаралдаа абан, за-
ганаар хүрэгэй асбасатй газар
бэлдэрлэдэг байха юм. Энэ
асуудалаар тус бригадын гашууд
дунда аялаа хөөрлэдгэй, мүн
арсалдахашье ушар гаралан
байха. Тэбшье олонхын
хүнэй үнийэй заганаан Ки-
рилл Ивановичтайгаа хэлэхы
хүлээн, олзгойдон газар шэ-
лэдэгтэй найдалан бэлэй.

ЗАГАНАШАДАЙ ажалай
эдэ бүхы эрлэгүүдэ
хүрөөр ойлгохо бэрхтэй хэр-
рэг. Олон жэлэй туршада ажал-
лаха, оролдохо, алишье талаар
ажалгалта хэжэ хураха хэрэг-
тэй Мүнөө Кирилл Иванович
өөрынгөө хүдмэлмэрин байн
дүй дүршэлдэ залуушувлые
нургана Энэ оролдогшье аша
үр эли. Наранаа дэсхэн сар
соо аяар гурбан зуу гаран цент-
нер ололи гүрэндэ тушаагдаа
бшуу.

Загана бариха зунай үесын
дүүрэтэр үшөө үдэ, наранаа
дэсхэ сар үлөө. Үнэгэрэн үесын
туршада ямараар ажаллахан
тухайгаа, хүдмэлмэрингөө үр
дүгнөөр бригадир заганааша-
даа хөөрлэдгэ зантай. Гадна
бригадынгаа туйлаан амжалта-
да хэний хэдэ шэнэн хубитаа
орууллые тодорхойлодо, тэр-
нэйн зэргээр ажалтай түлөө-
нэ үгэдэг байна. Иймэ эрл-
тын табидаг дээрнээ брига-
дын гашүүдтэй дунда ажалай
журам найн, «булта нэгэнэй-
нэ» гэжэ бултанайгаа түлөө
гэнэн ёһо гурим сахиг-
дана. Имант хадаа Кирилл Ко-
ковиной бригада «Байгал» кол-
хозой заганаашал дунда дэл-
гэрэн социалист мурьсеендэ
түрүүлжэ ябана.
ХАБАТАН ЗОХИДООР
хөөрлэдгэ бангарнай ле-
бедкоор татагдажа байхан гүл-
шүүр эрбэдэ дүтэлшэбэт даа.
Одоол эндэ хүн бүхэнэй хүсэ
шалаага гаргаха сар тулаба.
Гүлшүүр соо оролон нэгшье
загана алдахагүн тула шад-
барна харуула хэрэгтэй.
Ушөө нэгэ хэдэ болоод бай-
халда гүлшүүрэй хоёр хаха буй-
бига хубилданаар, дундах гол
хотон дүтлэб. Үн түмэн мо-
лолин ислан гаража эрхэдэ,
заганаашал бүхэнэй шэг шарай
хүжөөтүн.
— Шангалатны мүнөөдэр ол-
зо байн,— гэжэ хашхаран
омог доронд Михаил Попов
бэлхүүдэгшье уна руу гүйжэ
орлод, гүлшүүрэй хотын дээдэ
аргамжа үргэжэ оробо. Залуу-
шувт Андрей Байдалов, Ми-
халт Залудний булта—тогос-
шон Яена Суворова хүрэтэрөө
хамнаа оролод.
Гар нэлээртэй хоёр эхэ ло-
но руу ололи адхарал мэдэбэ.
Улангүй гурбадайн лоно аса-
рагдаба. Эгээ нэгэ часай турша-
да өдөө хараха сүлөөгүй ажал-
лабад Байгал далайн энэ үдэр-
тэй хэштэ ялалханаар хүр-
тэй золгон байгаа. Гурбан
лодоор дүүрэн ололоо тушаа-
хадань, дүшэн центнер болло!
— Энэ үдэртайнай амжал-
таар амаршалхы зүбөөгшөө,—
гэжэ Кирилл Иванович Коковин-
ойн худэр гарые адхаха:
— Зунай үесын тусэб—350
центнер ололи барилдаа. Энэ-
най заганаашал найндэртэ би-
дэнэй ажалай бэлэг болго,—
гэжэ харуусаба нан.
Б. ДАШИНЕВ.
Посольск тохсон.

ИЮНДОО ЭРХЭЛДИ

түрүүшнхээ тэмдэг-
лэгдэнэ байран хадаа би-
ригдана ажал хэ-
рэгшье түгье тээ-
нэ Ороонманй за-
гана эрхэ байдала
Сибирин заганаашал
шэнэ улартай, дошон
Барска, Зүүн-Сибир-
ин манай ажаллаха
дэ шэнэ ажаллаха
хоно зуура тэднээр
нэгэн өөндөгшөө уял-
дана уба өөрөөмүүдэ
агаар эхээр барилда-
нэ. Тингэбшье эгээл
үрэлэй заганаан ба-
ригдана олоон хаа
хэрэглэе болонхой. Зүүн-
Сибирин манай ша-
нар дээрэй продукция үй-
лдэнэ амжалтаа оморгохо.
Март соо амхидхэг-
шэй промышленностиин
территориальна үл-
дмэлэй Буряадай
Манай АССР-эй, Эрхүү-
нэй Красноярска хиаа-
нэ бригшад өөндөгшөө
ажалтай барихар
байна. Загана барилгын
колхозууд, заганаан
дүрбэрилдэг предприя-
тай байнгээ тусэб, аба-
р уяагаа найнаар дүү-
ргэнэ соогоо Красноярска
ажалтай түрүүлжэ яба-
хал жэлэй тусэбөө
центнер загана бари-
гдана.

Урагшагүй нимэ бодолдо эз-
лэгдэн бригадир Кирилл Ко-
ковин далайн эрбэдэ ба-
ригдана заганаашалнаа хо-
нодог гэртэ оробо. Стол тойро-
нон залуу заганаашал домини
наадажа сүлөөгүлхэ Кабан-
скийн заганаар заводой Посоль-
скийн участогой конторооо найн
эрлэн орлогшонь Георгий
Кузов бригадиртаа хандажа:
— Кирилл Иванович, нунин-
дөө бороо орохо гэнэн мэдээ-
сал абтаа. Бороогүй нүүдэр
тэнгэри сэлмэжэ, налхин зам-
хача болохо.—гэбэ.
— Тингээл наа, найн лэ наа
даа. Юмнше болго, гүлшүүрээ
бэлдээд хонохо байна.
Удшын боро харанаар эхил-

ажал бэшэл хэбэртэй. Шадал
наа гүрөөр, заганаар хүрэгүү-
дэй гаража үрхидхэгээр
ажаллаха ёһотой. Теэд хубууд-
шье үнэхөөрөө унахан малгай-
гаа абаха сүлөөгүй ажаллана.
Гүлшүүрэй хаягдажа дүүр-
гэн хойно аргамжын нүүдэд
зүүрнэ шэрлэн онгосоо эрбэдэ
хүрэгэ эрбэ. Гүлшүүрэй ар-
гамжын хоёр үзүүр эрбэдэ тод-
хогодон электробедьдын хүс-
өөр аалиханаар татагдажа
эжилээ Гүлшүүрэй хотын эрбэ-
дэ хүрэгэ эрбэтэр 2—3 часай
туршада заганаашал сүлөөтэй
байха аргатай.
Энэ үедэ бидшье хамбааша-
лан, бригадын гашүүдтэй нам
гэжэ хөөрлэдхэ. Ажал хэрэг-
тэйни танилсаха аргатай боло-
болди.
КИРИЛЛ ИВАНОВИЧ Ко-
ковин буурал сагаан гол-
гонтой таби найса гаранашье
наа, үшөөл солбон шуумар зан-
даа. Бүхы нахан соогоо Байгал
дээрэ заганаашал ябахан энэ
хүнэй уршаалаганаан ноурые ха-
ража нүүхалдаа хэлэн ажалтайн
үр дүүргөөр байсангүй байха
аргагүй Тэрэнэй эхэ, эсгээ за-
ганаашал байхан. Ушөө үхнбүүн
ябахадаа эсгээгэ дахан, далай-
да гаралсадагаа мүнөөшье бо-
лотор мартадаггүй.

Июнь нарын эхээр зунай
үесын загана барилга эхилээ
нэн. Хабарай харсуу налхитай
энхэржэ байхан тэрэ үедэ за-
ганаашал газараа шэлэн ото-
хо гэжэ эхэ улартай. Жал бу-
хэний сагай улартай, налхи-
най али зүгнөө эхээр үлэхэ
байнаны анхаралдаа абан, за-
ганаар хүрэгэй асбасатй газар
бэлдэрлэдэг байха юм. Энэ
асуудалаар тус бригадын гашууд
дунда аялаа хөөрлэдгэй, мүн
арсалдахашье ушар гаралан
байха. Тэбшье олонхын
хүнэй үнийэй заганаан Ки-
рилл Ивановичтайгаа хэлэхы
хүлээн, олзгойдон газар шэ-
лэдэгтэй найдалан бэлэй.

ЗАГАНАШАДАЙ ажалай
эдэ бүхы эрлэгүүдэ
хүрөөр ойлгохо бэрхтэй хэр-
рэг. Олон жэлэй туршада ажал-
лаха, оролдохо, алишье талаар
ажалгалта хэжэ хураха хэрэг-
тэй Мүнөө Кирилл Иванович
өөрынгөө хүдмэлмэрин байн
дүй дүршэлдэ залуушувлые
нургана Энэ оролдогшье аша
үр эли. Наранаа дэсхэн сар
соо аяар гурбан зуу гаран цент-
нер ололи гүрэндэ тушаагдаа
бшуу.

Загана бариха зунай үесын
дүүрэтэр үшөө үдэ, наранаа
дэсхэ сар үлөө. Үнэгэрэн үесын
туршада ямараар ажаллахан
тухайгаа, хүдмэлмэрингөө үр
дүгнөөр бригадир заганааша-
даа хөөрлэдгэ зантай. Гадна
бригадынгаа туйлаан амжалта-
да хэний хэдэ шэнэн хубитаа
орууллые тодорхойлодо, тэр-
нэйн зэргээр ажалтай түлөө-
нэ үгэдэг байна. Иймэ эрл-
тын табидаг дээрнээ брига-
дын гашүүдтэй дунда ажалай
журам найн, «булта нэгэнэй-
нэ» гэжэ бултанайгаа түлөө
гэнэн ёһо гурим сахиг-
дана. Имант хадаа Кирилл Ко-
ковиной бригада «Байгал» кол-
хозой заганаашал дунда дэл-
гэрэн социалист мурьсеендэ
түрүүлжэ ябана.
ХАБАТАН ЗОХИДООР
хөөрлэдгэ бангарнай ле-
бедкоор татагдажа байхан гүл-
шүүр эрбэдэ дүтэлшэбэт даа.
Одоол эндэ хүн бүхэнэй хүсэ
шалаага гаргаха сар тулаба.
Гүлшүүр соо оролон нэгшье
загана алдахагүн тула шад-
барна харуула хэрэгтэй.
Ушөө нэгэ хэдэ болоод бай-
халда гүлшүүрэй хоёр хаха буй-
бига хубилданаар, дундах гол
хотон дүтлэб. Үн түмэн мо-
лолин ислан гаража эрхэдэ,
заганаашал бүхэнэй шэг шарай
хүжөөтүн.
— Шангалатны мүнөөдэр ол-
зо байн,— гэжэ хашхаран
омог доронд Михаил Попов
бэлхүүдэгшье уна руу гүйжэ
орлод, гүлшүүрэй хотын дээдэ
аргамжа үргэжэ оробо. Залуу-
шувт Андрей Байдалов, Ми-
халт Залудний булта—тогос-
шон Яена Суворова хүрэтэрөө
хамнаа оролод.
Гар нэлээртэй хоёр эхэ ло-
но руу ололи адхарал мэдэбэ.
Улангүй гурбадайн лоно аса-
рагдаба. Эгээ нэгэ часай турша-
да өдөө хараха сүлөөгүй ажал-
лабад Байгал далайн энэ үдэр-
тэй хэштэ ялалханаар хүр-
тэй золгон байгаа. Гурбан
лодоор дүүрэн ололоо тушаа-
хадань, дүшэн центнер болло!
— Энэ үдэртайнай амжал-
таар амаршалхы зүбөөгшөө,—
гэжэ Кирилл Иванович Коковин-
ойн худэр гарые адхаха:
— Зунай үесын тусэб—350
центнер ололи барилдаа. Энэ-
най заганаашал найндэртэ би-
дэнэй ажалай бэлэг болго,—
гэжэ харуусаба нан.
Б. ДАШИНЕВ.
Посольск тохсон.

Заганаашал үдэр тэмдэглэ-
хэ болоо гэнэн мадасалэй со-
носхогодтой хамта «Заганааша-
дай найндэртэ» ёһотой утга-
мэ гэнэн урша би болоо нэн.
Цех бүхэндэ сугланууд үнэгэр-
гэдөө, энэ үдэрэ ажалай ам-
жалтаар утгахын тула шэнэ
уялга абтанай байгаа. Найндэртэй
вахтала хүдмэлжилшэн бүхэн
жагсаа. Даабарга үдэр бүхэндэ
дүүргэхэ, үйлдэбарин культура
дэшлуулха гэнэн тэмсэл кол-
лективийнэй ёһо гурим болло.
Ажалай бүтээлэ дэшлуулхын
тула үйлдэбарингөө арга бо-
ломжо хэрэглэжэ арилтэ таби-
даа. Ингэжэ богони болзор соо

ажалтай хашарга арилгаха шэ-
нэ түхээрлэга тодхогодон юм.
Тэрэнэй ашаар продукция үйлдэ-
барилга нилээд дэшлээ. Үйлдэ-
бэрээ ямаршье татагарагүй-
гөөр амхидхын тула үшөө нэгэ
станок тодхогодо.
Мастернууд, технологүүдэй
эхэ анхарал оролдоно, эдэбхи
гарганаар ашаар шэнэ түхээ-
рлэгэ богони болзор соо тодхо-
дожэ, ашаглагдажа эхилэн.
Консерва хэдэг цехэй мастер Ан-
на Сергеевна Копылова ажалай

эмхидхэл хайжаруулхын тула
эха оролдоно гаргаа. Энэ учас-
тогай ажалта наад ушаруула
бүхы шалтаган усахагдаа.
Хахад жэлэйнгээ тусэб үдүү-
лэн дүүргэгдээ, даабаринаа га-
луур 260 мянган баанха консер-
ва үйлдэбарилгэдөө. Мун лийн
саана альгайдэхэ продукция үй-
лдэбарилха технологи энэ үедэ
шудалаби. Ойрын сагта Монго-
лой Аралэй Республика консерва
альгайдэг болохоной. Бүтээн
гаргалат продукциманй шанар
нитээд хайжаруулагдаа.

Хахад жэлэйнгээ тусэб үдүү-
лэн дүүргэгдээ, даабаринаа га-
луур 260 мянган баанха консер-
ва үйлдэбарилгэдөө. Мун лийн
саана альгайдэхэ продукция үй-
лдэбарилха технологи энэ үедэ
шудалаби. Ойрын сагта Монго-
лой Аралэй Республика консерва
альгайдэг болохоной. Бүтээн
гаргалат продукциманй шанар
нитээд хайжаруулагдаа.

Хэштээл дабан гаража, баатар ажалай
үдлээр жэшээ харуулааар.
Мүнөө Заганаашал үдэрэй урда
тээ колхознигууд, загана барилга
долоон жэлэй нүүлшын жэлэй тусэ-
бөө болзорноонь урид дүүргэхын тү-
лөө социалист мурьсеөө үргэнөөр дэл-
гэрүүлээ.
Энэ жэлэй түрүүшын хахалта дэл-
гэрэн социалист мурьсеөнэй дүн
гаргагдаа. Загана барилгын колхо-
зуудай түрүү бригаданууд болон ажа-
луудые нэрлэжэ болоно. Хойто-
Байгалай аймагай «Победа» колхо-
зой нүхэр М. В. Лобановой бригада,
Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой
нүхэр О. М. Антроповой бригада
найндэрье эрхим бэлэгтэйгээр утга-
ба.
Тэбшье Буряадай загана барил-
гын колхозууд энэ жэлэй түрүүшын
хахалтай тусэб дүүргэжэ шалаагүй,
эхэ орондоо заганаар зүйлүүдые
дугуу үгөө гэжэ халхэ хэрэгтэй.
Мүнөө энэ дутагдалаа усахаха, за-
гана барилгыг турдэхэ, хараалга-
дана даабарга дүүргэхын тула эхэ
оролдоно гаргаха шухала.
Загана барилгадай ажал зүбөөр
эмхидхэ наа, III кварталда 8000
центнер загана бариха тусэбөө ган-
сал дүүргэхэ бэшэ, мүн үдүүлэн
дүүргэхэ бүхы арга боломжо бин.

Загана барилгын бүхы колхозууд
хамгай техникаар найнаар аша-
лахын, өөндөгшөө нухалтэй түрүү
дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэхын,
ажалай бүтээлэ дэшлуулхын тү-
лөө тэмсэхэ зорилготой. Тингэжэ
загана барилгын ажахы улам хүг-
жөөгдэхэ боллоно.
А. НАМОЛОВ,
Байгалэй загана барилга
колхозуудай зохиол
привлечениин түрүүлэгшэ.

Урдань хада нингэ-
жэ халдэгшэ нан: за-
гана барилга «саа
таланнаа» юм. Үнэн
дээрэ тинмэ бэшэ
байншье мүнөөнэй
заганаашал найн мэд-
лэхэ. Манай Карл
Марксын нэрэмжэтэ
колхозоо ажлуудга
бурдууд хэр уягаа
хойшо загана олзбо-
рилдэг ажалтай юм.

Мүнөө манай кол-
хоз олзо дохолойгоо
талаар миллионер
болоноор үнийн. Би
Виктор Ламгановой
хүтэлбэрилдэг бри-
гада заганаашаар
хүдмэлмэри д а г б и.
Бригадманй загана-
шалай найндэрье
яһала амжалтагай-
гаар утгажа байна.
Үнэгэрэн июнь на-
рада 125 центнер
омоли бариха тусэбөө
192 центнерга хүр-
тэ үдүүлэн дүүргэ-
нэди. Мун нилээ на-
радашье ажал хэрэг
муу бэшэ, заагаагүй
200 центнер омоли
бариха, тусэбөө
үдүүлжэ зорилготой-
гоор ажаллажа бай-
гана.
Бригадманй 13

гашүүдтэй дунда дүй
дүршлээр байн үни-
нэй заганаашал, дун-
да дүүргүүлэн дүүргэ-
нэди залуушувлые
бич. Бригадир Вик-
тор Ананьевич, тэр-
нэй орлогшо Алек-
сандр Алтаев гэг-
шээ олон жэлдэ за-
ганаашал тула Бай-
гал далайгаа баян-
гай элбэг газарые,
байн хэштэгнэй хай-
шан гэдэ хүртэхэ
байншье найн мэдэг.
Найнаар, оролдоо
эхэтэйгээр ажаллаха-
да урмашууга, тү-
лөөншье эхэ бай-
лаг. Колхозой гашүү-
дэй хамтын суглаа-
н шийдхэбарин
гээр, бригаданууд
гүрэндэ тушаан
нэгэ центнер загана-

байн хэштэгнэй хай-
шан гэдэ хүртэхэ
байншье найн мэдэг.
Найнаар, оролдоо
эхэтэйгээр ажаллаха-
да урмашууга, тү-
лөөншье эхэ бай-
лаг. Колхозой гашүү-
дэй хамтын суглаа-
н шийдхэбарин
гээр, бригаданууд
гүрэндэ тушаан
нэгэ центнер загана-

най сангай 35—45
процентые ажалайн-
гаа түлөөншье абаха
эрхэтэй. Үнэгэрэн
нарада бригадманй
2670 хүрэгэй ажа-
лай түлөөншье аба-
жа, заганаашал бүхэн
250 шахуу түхүр-
гэй салнда хүртэ-
нэ байха.
Заганаашал найн-
д

